

DERDE KWARTAAL SIERTEELT: ZOMERWEER GUNSTIG VOOR PRODUCTIE EN HANDEL*Anita van der Knijff*

Het jaar 2007 ging hoopvol van start voor de Nederlandse sierteeltsector met in het eerste kwartaal hogere opbrengstprijzen voor de meeste sierteeltproducten en een lagere gasprijs dan in 2006. Het tweede kwartaal verliep wat minder gunstig; de veilingomzet van snijbloemen daalde evenals de exportwaarde van pot- en tuinplanten. De ontwikkelingen in het derde kwartaal zijn over het algemeen sterk afhankelijk van de weersomstandigheden in Nederland, de rest van Europa en de wereld. In hoeverre dit jaar onder andere de weersomstandigheden hun stempel (positief of negatief) hebben weten te drukken op het derde kwartaal, is in deze rapportage te lezen.

Hogere veilingomzet door hogere opbrengstenprijzen

In het derde kwartaal was de veilingomzet van sierteeltproducten van Nederlandse bodem aanzienlijk hoger dan vorig jaar. De omzetstijging varieerde van circa 9% voor de productgroep snijbloemen en de productgroep tuinplanten tot circa 11% voor de productgroep kamerplanten. Vooral de maand juli droeg met een omzetstijging van zo'n 40% hier sterk aan bij. Belangrijkste verklaring voor deze forse omzetstijging in juli was het matige weer dit jaar, tegenover een zeer warme maand juli vorig jaar met twee hittegolven in Nederland en ook zeer warm weer in de rest van Europa. Dit was vooral te merken aan de afzet van snijbloemen en in mindere mate die van bloeiende planten. Ook de omzetontwikkeling in augustus, specifiek de daling van de snijbloemenomzet, moet in het licht van de weersomstandigheden van vorig jaar gezien worden. Vorig jaar kende de aanvoer van snijbloemen als gevolg van de warme julimaand een dip, waardoor de prijsvorming voor de meeste producten goed was. Deze zomer is de aanvoer meer geleidelijk verlopen, waardoor de prijzen in augustus iets daalden ten opzichte van vorig jaar. In september noteerden alle drie de productcategorieën een hogere veilingomzet door een prijsstijging bij een lagere aanvoer. Per saldo is de omzetgroei van de veilingen in de zomermaanden verder toegenomen. Zo bedroeg de omzetstijging van snijbloemen over de eerste zes maanden van dit jaar slechts 0,7%, terwijl dit over de eerste negen maanden gezien 3% is (tabel 1). Bij kamerplanten nam de omzet tot en met september met 9,6% toe, tegenover 9% tot en met juni. Bij tuinplanten is het groeipercentage na het derde kwartaal min of meer gelijk aan die na twee kwartalen (10,2%). De totale veilingomzet in de eerste negen maanden van dit jaar is met bijna 6% toegenomen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar, terwijl tot en met juni de groei 4,4% bedroeg. Bij alle drie de productgroepen nam de gemiddelde opbrengstprijs toe, mede omdat de aanvoer en het aantal verkochte stuks af nam.

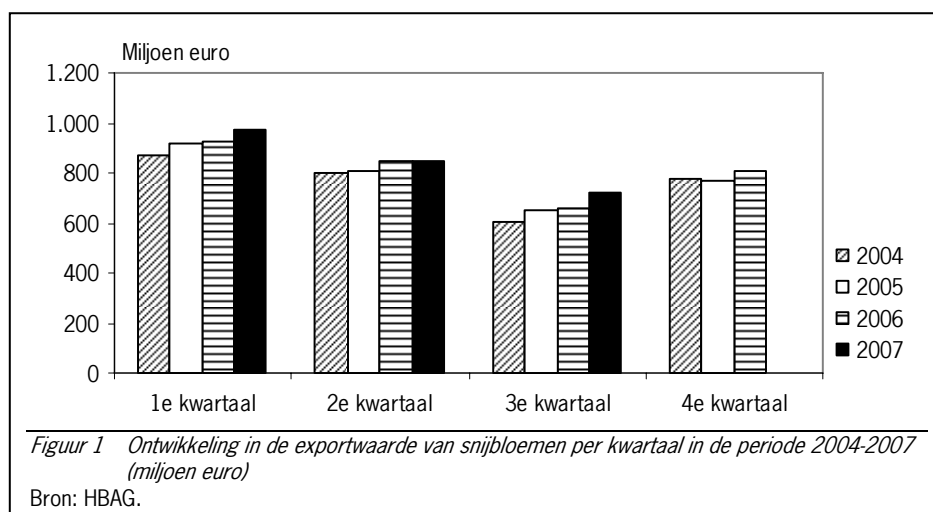
Tabel 1 Ontwikkeling veilingomzet, aantal verkochte stuks en gemiddelde opbrengstprijs per productcategorie t/m september 2007 a)

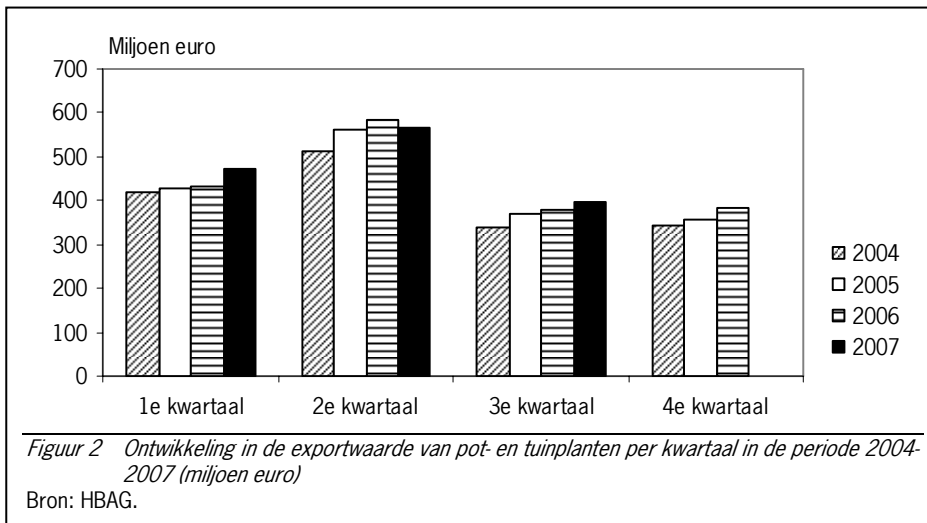
	Omzet		Aantal verkocht		Gem. prijs (ct/stuk)	
	Totaal (mln. euro)	Mutatie t.o.v. 2006 %	Stuks (mln.)	Mutatie t.o.v. 2006 %	2007	2006
Snijbloemen	1.520	3,0	6.225	-2,1	0,24	0,23
Kamerplanten	958	9,6	617	0,8	1,55	1,43
Tuinplanten	252	10,2	328	-2,2	0,77	0,68
Totaal	2.730	5,9	7.170	-1,8	0,38	0,35

a) exclusief import
Bron: VBN.

Hogere exportomzet door hogere inkoopwaarde

In het derde kwartaal is zowel de exportwaarde van snijbloemen als die van pot- en tuinplanten toegenomen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. De export van snijbloemen nam met ruim 9% toe tot 718 miljoen euro (figuur 1). Bij pot- en tuinplanten kwam de export uit op 397 miljoen euro (figuur 2), een stijging van ruim 4%. De stijging van de export is in belangrijke mate het gevolg van een hogere inkoopwaarde voor sierteeltproducten. Door het matige zomerweer bleef namelijk de vraag naar sierteeltproducten op een beter niveau en in combinatie met een lagere aanvoer resulteerde dit in een hogere inkoopwaarde. Vooral in de maand juli wist de Nederlandse export fors te profiteren van de gunstige weersomstandigheden voor de handel in vergelijking met vorig jaar. Zo nam de exportwaarde van snijbloemen in juli met meer dan 30% toe. Overigens is juli elk jaar de minst belangrijke maand qua export, maar dit jaar werd meer geëxporteerd dan in augustus en werd bijna het niveau van juni bereikt. De productgroep pot- en tuinplanten noteerden in juli eveneens een sterke stijging van de exportwaarde. Verder is de daling van exportwaarde in september opvallend. September is hiermee na mei en juni de derde maand met negatieve groeicijfers. Cumulatief zijn de groeicijfers voor pot- en tuinplanten wel positief (3%). Bij snijbloemen is dit percentage iets hoger, namelijk 4%. Hoewel per saldo sprake is van een stijging van de exportwaarde laat de afzet naar de verschillende landen een wisselend beeld zien. Bij pot- en tuinplanten is de export naar de belangrijkste afzetlanden negatief (Duitsland) of stabiel (Frankrijk, Verenigd Koninkrijk en Italië). De andere landen uit de landentop-10 qua export noteerden wel positieve groeicijfers evenals de Oost-Europese groeimarkten. Kortom, de exportgroei is dus niet in de traditionele afzetlanden gerealiseerd, maar daar buiten. Bij snijbloemen is dit jaar de export naar Duitsland stabiel. Van de overige top-10 landen daalde de export naar Italië, Oostenrijk en Zwitserland, terwijl de export naar de andere landen in de lift zat.

Gasprijs gestegen, maar lager dan vorig jaar

In het eerste kwartaal van 2007 kon voor het eerst sinds lange tijd een daling van de commodityprijs voor aardgas opgetekend worden, gevolgd door opnieuw een daling in het tweede kwartaal. In het derde kwartaal is de gasprijs echter weer gestegen. Deze stijging hangt samen met de ontwikkelingen op de oliemarkt; vanaf januari dit jaar is de prijs voor ruwe olie, fluctuaties daargelaten, stijgend. Ten opzichte van het tweede kwartaal is de commodityprijs voor aardgas met circa 14% gestegen. Maar in vergelijking met het derde kwartaal vorig jaar is de commodityprijs bijna 8% lager. Deze percentages geven slechts een indicatie van de ontwikkeling van de gasprijs op bedrijfsniveau voor die groep bedrijven die contractueel met hun energieleverancier een variabele commodityprijs zijn overeengekomen. Voor bedrijven die de commodityprijs één of meerdere jaren hebben vastgezet, zijn vooral de ontwikkelingen in het verbruik bepalend voor de verschillen tussen de kwartalen en de jaren.

Samenvatting

De hierboven beschreven ontwikkelingen geven een goede indruk van de ontwikkelingen in de sierteeltsector. De concrete vertaalslag naar bedrijfsniveau is echter lastig aangezien de diversiteit in de sector groot is. Toch wijzen de hogere opbrengstprijzen en de lagere commodity-gasprijs erop dat de resultaten van sierteeltbedrijven zich over het algemeen gunstig ontwikkelen ten opzichte van vorig jaar vooral als gevolg van de weersomstandigheden, maar de verschillen tussen de bedrijven zijn groot.